

نام و نام خانوادگی:	بنام خدا اداره آموزش و پرورش شوط دبیرستان: هیات امنایی کوثر	سال تحصیلی: ۹۹-۴۰۰ تاریخ آزمون: ۰۲ / ۰۳ / ۴۰۰ مدت آزمون: ۷۵ دقیقه نوبت آزمون: خردادماه	محل مهر مدرسه
پایه و کلاس: دهم انسانی			
نام آزمون: علوم و فنون ادبی ۱			

ردیف	سوالات	نمره
------	--------	------

### الف] تاریخ ادبیات و سبک شناسی

- ۱- چرا آثار ادبی پهلوی به کتابت در نیامده اند؟ ۰/۵
- ۲- زبان های ایرانی میانه به چند گروه تقسیم می شوند؟ آن ها را نام ببرید. ۰/۵
- ۳- نوع نثر کتاب های زیر را بنویسید. ۰/۵
- الف: کشف الاسرار.....ب: کلیله و دمنه.....
- ۴- دو مورد از مضامین برجسته ی شعر فارسی در سده های پنجم و ششم را بنویسید. ۰/۵
- ۵- عوامل مهم پیشرفت و گسترش زبان و ادبیات فارسی از قرن سوم تا میانه ی قرن پنجم را بنویسید. ۰/۷۵
- ۶- سبک فردوسی بر اساس.....است. ۰/۲۵
- ۷- دو مورد از ویژگی های ادبی سبک خراسانی را بنویسید. ۰/۵
- ۸- آثار مکتوب به چند بخش تقسیم می شوند؟ نام ببرید. ۰/۵

### ب] موسیقی شعر [نمره]

- ۹- توجه به.....سبب کشف لحن می شود. ۰/۵
- ۱۰- نوع هجاهای کلمات زیر با علامت خاص خود نشان دهید. ۱
- الف: خواب ..... ب: دبیرستان
- ۱۱- واژه های زیر را یک بار با حذف همزه و بار دیگر با همزه بخوانید و به خط عروضی بنویسید. ۱
- الف: جنگ آور ب: سرآمد
- ۱۲ ابیات زیر را بخوانید و آنها را تقطیع هجایی کنید. ۲
- الف: هر دم از این باغ بری می رسد/ تازه تر از تازه تری می رسد
- ب: برو شیر درنده باش ای دغل/ مینداز خود را چو روباه شل

۱۳ در ابیات زیر، ردیف، حروف قافیه و نوع قاعده ی قافیه را مشخص کنید. ۱/۵

الف: شب عاشقان بی دل چه شبی دراز باشد // تو بیا کز اول شب در صبح باز باشد

ب: گوهر خود را هویدا کن، کمال این است و بس // خویش را در خویش پیدا کن، کمال این است و بس

### ج: زیبایی شناسی [نمره]

۱۴ در هر عبارت سجع ها را بیابید و نوع دقیق آن ها را بنویسید. ۱/۵  
الف: الهی اگر بهشت چون چشم و چراغ است بی دیدار تو درد و داغ است.

ب: صیاد بی روزی ماهی در دجله نگیرد و ماهی بی اجل در خشک نمیرد.

ج: طالب علم عزیز است و طالب مال ذلیل.

۱۵- در بیت های زیر نمونه های واج آرایبی «و» واژه آرایبی را بیابید. ۱/۵  
الف: بی عمر زنده ام و این بس عجب مدار // روز فراق را که نهد در شمار عمر

ب: خیزید و خز آرید که هنگام خزان است // باد خنک از جانب خوارزم وزان است

ج: زمانه قرعه ی نو می زند به نام شما // خوشا شما که جهان می رود به کام شما

۱۶- در بیت های زیر «ترصیع» و «موازنه» را بیابید و درباره ی ارزش موسیقایی هر کدام اظهار نظر بفرمایید ۱/۵  
الف: دانه باشی مرغکانت بر چنند // غنچه باشی کودکانت برگنند

ب: جفا پل بود بر عاشق شکستی // وفا گل بود بر دشمن فشانندی

۱۷- در ابیات زیر جناس ها را بیابید و نوع دقیق آن ها را مشخص کنید. ۱/۵

الف: بوی جوی مولیان آید همی // یاد یار مهربان آید همی

ب: بهرام که گور می گرفتی همه عمر // دیدی که چگونه گور بهرام گرفت

ج: در دل ندهم ره پس از این مهر بتان را // مهر لب او بر در این خانه نهادیم

د) تحلیل نظم و نثر (۴نمره)

۱۸- دو مورد از ویژگی های ادبی ابیات زیر را بنویسید. ۱

«صبر بر جور فلک کن تا برآیی رو سفید//دانه چون در آسیا افتد تحمل بایش

قطره ی آبی که دارد در نظر گوهر شدن//از کنار ابر تا دریا تنزل بایش»

۱۹- ویژگی های زبانی بیت های زیر را بنویسید. (دو مورد کافی است). ۱

الا یا خیمگی، خیمه فرو هل // که پیشآهنگ بیرون شد زمزل

تبیره زن بزد طبل نخستین // شتربانان همی بندند محمل

نماز شام نزدیک است و امشب // مه و خورشید را بینم مُقابل

و لیکن ماه دارد قصد بالا // فرو شد آفتاب از کوه بابل

۲۰- یک مورد از ویژگی قلمرو فکری متن زیر را بنویسید. ۱

چون شناختم که آدمی شریف تر خلاق است و قدر ایام عمر خویش نمی داند در شگفت افتادم و چون نیک  
بنگریستم در یافتم که مانع آن راحت اندک و نیاز حقیر است که مردمان بدان مبتلا گشته اند....

۲۱- با توجه به بیت «ای دلیل دل گم گشته ،خدا را مددی // که غریب از نبرد ره، به دلالت برود»

الف: کدام کلمات با هم هم ریشه هستند؟ ۵/۰

ب) به هم ریشگی کلمات چه می گویند؟ ۵/۰

« موفق و سر بلند باشید.»

نمره به عدد  
نمره تجدید نظر  
امضاء و تاریخ

نام و نام خانوادگی دبیر : ابراهیمی  
امضاء و تاریخ

نمره به عدد  
نمره به حروف